

Perindítás hatósági határozattal szemben ügyféli minőség nélkül is

Amennyiben egy hatóság határozatát az annak alapjául szolgáló hatósági eljárásban ügyfélként részt vevő személy kifogásolja, laikusként is egyértelműnek tűnik, hogy a határozat ellen jogorvoslattel élhet. De mi a helyzet azokkal a személyekkel, akik az eljárásban nem vettek részt ügyfélként? Ha valamilyen okból sérelmesnek tartják a határozatot, vajon indíthatnak-e peres eljárást a határozattal szemben, illetve mikor lehet eredményes a perindításuk?

A BH2025. 198. számú bírósági határozat megerősíti számunkra, hogy meghatározott körülmények fennállása esetén olyan személy is pert indíthat a közigazgatási határozat ellen, aki a hatósági eljárásban formálisan nem volt ügyfél.

A konkrét hatósági eljárásban egy nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ügynek minősülő 550 km hosszú kerékpárút építésére adtak ki engedélyt, amelynek során a hatóság az ingatlan-nyilvántartásban szereplő tulajdonosokat tekintette ügyfélnek. Egy személy azonban – aki házastársi közös vagyon jogcímen a területek tényleges tulajdonosa volt, de nem szerepelt az ingatlan-nyilvántartásban – nem vett részt az eljárásban, mégis pert indított az engedély ellen.

A hatósági engedélyt felülvizsgáló bíróság a keresetet annak érdemi vizsgálata nélkül visszautasította arra hivatkozva, hogy a pert indító személy nem kérte ügyféli minőségének megállapítását a hatósági eljárásban, így perindításra sem lehetett jogosult. A Kúria azonban ezt a döntést hatályon kívül helyezte és az alábbiakra hívta fel a figyelmet.

A közigazgatási perrendtartás (Kp.) 17. § a) pontja szerint pert indíthat az, akinek jogát vagy jogos érdekét a közigazgatási tevékenység közvetlenül érinti. Ez a rendelkezés nem köti a perindítás jogát ahhoz, hogy az érintett személy korábban a hatósági eljárásban ügyfélként szerepelt-e. A perindítás joga tehát nem azonos az ügyféli jogállással, nem feltétel, hogy az ilyen személy korábban kérje ügyfélként való elismerését, kizárólag az számít, hogy a határozat közvetlenül érinti-e a jogát vagy jogos érdekét. Az ellenkező értelmezés sértene a tisztességes eljáráshoz és a bírósághoz forduláshoz való jogot.

Amennyiben a perindítási jogosultság, azaz az érintettség megállapítható, úgy a bíróság érdemben köteles megvizsgálni a keresetet és az abban állított jog vagy jogos érdek sérelmének esetleges tényleges fennállását. Ha a vizsgálat alapján a jog vagy jogos érdek sérelme már nem állapítható meg, amely szaknyelven az ún. keresetösségi jog fennállásának hiányát jelenti, úgy a bíróságnak a keresetet ítélettel el kell utasítania.